

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.



# Ziemia Tarnobrzegska

Czasopismo poświęcone sprawom kulturalno społecznym ze szczególnym uwzględnieniem miasta Tarnowa, Ziemi Tarnobrzegskiej oraz powiatów brzeskiego, dąbrowskiego, dębickiego i mieleckiego.

**Rok II.** Adres Red. i Adm.: Drukarnia L. Słynny, Pasaż Tertilia, Tel. Nr 313, Konto PKO 415.692 **Nr 12**

## W przededniu egzaminów dojrzałości

Zbliżający się okres matur w szkołach średnich jest do pewnego stopnia egzaminem zarówno sprawności naszego szkolnictwa, jak też zrozumienia przez społeczeństwo jego zadań i roli.

Jeżeli dziś mamy tak społeczeństwu, jak i absolwentom szkół średnich udzielać jakichkolwiek rad, czy też wyliczać jakieś błędy naszego szkolnictwa, to musimy zwrócić uwagę przede wszystkim na dwa fakty: a) anormalny i niezdrowy układ warstw społecznych w szkołach wyższych, oraz b) wadliwą strukturę zawodową tychże szkół.

Smutnym objawem jest fakt nieprzenikania w mury szkół wyższych synów robotniczych, a jeszcze mniej chłopskich. Młodzież akademicka pochodzi z następujących środowisk: pracowników umysłowych 36,8 proc., przedsiębiorców i osób wolnych zawodów 17,4 proc., drobno mieszczań 12,6 proc., robotników 21,4 proc., chłopów 11,8 proc.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę źródło utrzymania ludności w Polsce, to otrzymamy, że ponad 60 proc. ludności Polski żyje na wsi jako rolnicy samodzielni, bądź też robotnicy rolni, 28 proc. stanowią robotnicy najemni, 4 proc. pracownicy umysłowi, 5 proc. kupcy, a pozostałe 3 proc. są to przedsiębiorcy, wolne zawody, rentierzy i tp.

Jak widzimy z porównania tych dwu statystyk, skład społeczny młodzieży akademickiej

nie odpowiada strukturze zawodowej ludności. Największy bowiem odsetek młodzieży stanowią dzieci najmniej licznej grupy społecznej tj. pracowników umysłowych, udział zaś najlicniejszej warstwy — chłopów, wynosi niecałe 12 proc.

Stosunek ten w szkołach średnich jest bezwzględnie korzystniejszy dla warstwy chłopskiej i robotniczej, pogarsza się dopiero na uczelniach wyższych. Jest to zupełnie zrozumiałe — wyjazd chłopca do stolicy, czy do większego miasta jest rzeczą niezmiernie kosztowną, a stąd trudną, prawie niemożliwą do zrealizowania.

Dlatego też staje się bezwzględnie konieczną pomoc społeczeństwa jako zorganizowanej całości dla poszczególnych jednostek, które na taką pomoc zasługują i które nie zignorowałyby włożonego w siebie kapitału społecznego.

Egzaminy dojrzałości są terminem, który jest może najbardziej odpowiedni dla przeprowadzenia rozważań na ten temat. Nie brak wśród uczniów najwyższych klas gimnazjalnych zapewne jednostek zdolnych, zmuszonych jednak z powodu braku pieniędzy na zakończenie swej edukacji dyplomem szkoły średniej. Z drugiej strony zarządy licznych miasteczek i jeszcze liczniejszych gmin wiejskich potrzebują wykwalifikowanych pracowników. Niechże więc dwa te środowiska: szkoła i urząd porozumieją się ze sobą, niech nasze samorządy stworzą stypendia, a to już w pewnej mierze poprawi sy-

tuację, już ruszy zagadnienie naprzód i z całą pewnością przyspieszy jego rozwiązanie.

Drugim tematem, nasuwającym się przy rozpatrywaniu problemu studiów młodzieży jest wadliwa struktura zawodowa naszych studentów. Mechanikę i elektrotechnikę kończy tylko 225 osób, medycynę 446, rolnictwo 310, komunikację i inżynierię 232, górnictwo i hutnictwo 50, filozofię natomiast aż 761, a prawo 1617. Jest to struktura wysoce nierównomierna. Jedne odcinki są gwałtownie przeładowywane i absolutnie nie mogą wchłonąć corocznego narybku fachowców, Szkolnictwo, ku któremu zwraca swe kroki olbrzymia większość corocznych absolwentów filozofii nie potrafi nawet części ich dać posad. Z absolwentami wydziałów prawnych, pomimo ich wszechstronności, bynajmniej nie jest lepiej.

A równocześnie dziedziny, gdzie dopływ młodych sił jest za szczupły — technika, rolnictwo, handel z liczbą 393 absolwentów rocznie — nie mogą się doczekać silnego strumienia fachowców.

Przyczyny tego stanu rzeczy są liczne i na ogół skomplikowane. Brak jest odpowiedniej

ilości szkół technicznych, brak miejsc w pracowniach i laboratoriach, niejednokrotnie brak funduszy zmusza studentów do wybrania tańszego kierunku studiów. I tym przyczynom trudno jest zapobiec odrazu, z miesiąca na miesiąc, czy nawet z roku na rok.

Jest jednak jeszcze jedna przyczyna, która licznym adeptom nauk technicznych zamyka dostęp do nich lub też zmusza po stosunkowo krótkim czasie do ich opuszczenia. Przyczyną tą jest złe przygotowanie się do egzaminów konkursowych, słabe opanowanie podstaw danej gałęzi wiedzy, a stąd później braki zasadnicze, których się już w wyższej uczelni naprawić nie da.

Dobrzeby było, gdyby sobie z tego faktu liczne rzesze tak nauczycieli, jak i uczniów zdały dziś sprawę. Ta bowiem przyczyna, ta przeszkoda nie jest bynajmniej niemożliwą do naprawienia, a po usunięciu pozwoli o parę procent zwiększyć liczbę fachowców technicznych.

A dziś każda jednostka posiada znaczenie ogromne i nie można z niej lekko myślnie rezygnować.

## Manifestacyjny zjazd młodzieży przedpoborowej w Tarnowie

W niedzielę dnia 30 kwietnia b. r. odbył się w Tarnowie wielki zjazd uczestników kursów doszkaltających dla młodzieży przedpoborowej z powiatów brzeskiego, dąbrowskiego i tarnowskiego. Na zjazd ten przybyło przeszło 1.000 młodzieży przedpoborowej. Od wczesnych godzin rannych ściągali do Tarnowa w zwartych szeregach oddziały przedpoborowych, budząc swą postawą podziw mieszkańców Tarnowa.

O godz. 9 przeciągnął przez ulice miasta na plac Katedralny z orkiestrą wojskową na czele imponujący pochód.

Na placu Katedralnym Mszę świętą polową odprawił ks. prałat dr Bochenek, oraz wygłosił do przedpoborowych podniosłe kazanie. W czasie Mszy św. młodzież wykonała kilka pieśni religijnych.

Po nabożeństwie odbyło się w sali kina TSL. »Marzenie« uroczyste zebranie. Po powitaniu uczestników zjazdu przez Chór Pracowników Zakładów Przemysłowych Romana Księcia Sanguszkii, zjazd otworzył Inspektor Szkolny

p. Fr. Tomaszewicz, witając przedstawicieli Władz z p. Starostą Tarnowskim Mieczysławem Syską, Wicestarostą Brzeskim p. Manieckim, Dowódcą Tarnowskiego Garnizonu Płk. Matuzkiem, Posłem na Sejm R. P. Inż. Hüpschem na czele, przedstawiciela Duchowieństwa w osobie Proboszcza Katedralnego Ks. Prałata Dra Bochenka, przedstawicieli Zw. Nauczycielstwa Polskiego, Wójtów, oraz wszystkich przedpoborowych przybyłych na zjazd. Po powitaniu złożył sprawozdanie z akcji kształcenia przedpoborowych, na które uczęszczało 2.231 uczestników, a pracowało 195 nauczycieli, którzy odbyli 13.371 godzin lekcyjnych. Pan Inspektor wyraził serdeczne podziękowanie nauczycielstwu za pracę na kursach, a przedpoborowym uznanie za ich wytrwałą pracę.

Następnie Instruktor Ośw. Pozaszkolnej p. St. Wodziński wygłosił referat pt. »Człowiek charakteru i czynu«, który został entuzjastycznie przyjęty przez zebranych.

Po referacie odbyły się deklamacje i recytacje zespołowe, oraz śpiewy zespołowe przed-



poborowych. Po odczytaniu depeszy do Naczelnego Wodza P. Marszałka Śmigłego-Rydza i wręczeniu przez przedpoborowych daru na FON. przemówił P. Płk. Matuszek.

Na zakończenie części oficjalnej zjazdu orkiestra wykonała kilka marszów żołnierskich.

Po części oficjalnej wyświetlono przedpoborowym filmy z życia żołnierskiego.

Po posiłku, który został zorganizowany w kilku szkołach powsz. przedpoborowi udali

się do miejscowych koszar piechoty, gdzie instruktorzy informowali młodzież i demonstrowali wszystkie rodzaje broni, a następnie miejscowy szwadron Strzelców konnych zorganizował im popisy konne.

Zjazd ten był oficjalnym zakończeniem pracy na kursach, oraz wielką manifestacją gotowości obrony granic Rzeczypospolitej przez młode pokolenie. Hasłem zjazdu było »Nie damy ziemi skąd nasz ród«.

## KRONIKA

**Spółeczeństwo tarnowskie na F. O. N.**  
W ubiegłym tygodniu złożyli na ręce Pana Starosty Powiatowego w Tarnowie Mieczysława Syski z przeznaczeniem na F. O. N.: 1) ks. Proboszcz Józef Bibro z Podgórskiej Woli — 7 sztuk monet srebrnych, 2) Mechel Chaim Stern w Tarnowie, ul. Brodzińskiego 27 — 12 sztuk monet srebrnych, 3) Elias Unger, Tarnów, Plac pod Dębem — srebrną papierosań, 4) Eliaz Gewirtz, Tarnów, ul. Brodzińskiego 27 — 100 złotych, 5) Józef Kudelski, Tarnów, ul. Krakowska — kwit na wpłacone 300 zł. na P. O. P., 6) Władysław Wydro, Tarnów, ul. Krakowska 20 — 4 sztuk obligacji Pożyczki Narodowej 6% na łączną kwotę 200 zł., 7) Dyr. Leopold Sznagieli, Tarnów, ul. Piłsudskiego 17 — 2 obrączki złote, 1 zegarek złoty, 8) Iżyceński srebrne, 1 widelac srebrny, 8) Żydowski Cech Krawców w Tarnowie — kwit na wpłacone 200 zł. na P. O. P., 9) Franciszek Lampiński z Tarnowa, Krasieńskiego 8 — obligacje Pożyczki Narodowej na 50 zł., 10) Związek Żyd. Rzemieślników, Tarnów, Kopernika 10 — kwit na wpłacone 34 zł., jako pierwszej raty subskrybowanej 100 złotowej obligacji P.O.P., 11) Cech Fryzjerów w Tarnowie, Kopernika 10 — obligacje Pożyczki Konsolidacyjnej na 50 zł. oraz kwit na 151 zł. na P. O. P., 12) Bernard Pfenig, Tarnów, ul. Lwowska — kwit na wpłacone 17 zł. za bon P. O. P., 13) Żyd. Cech Rzemieślników i Wędliniarzy w Tarnowie — kwit na wpłacone 300 zł. za obligacje P. O. P., 14) Janina Rzeszutko, Tarnów, Gen. Dreszera 10 — złotą obrączkę i 38 monet srebrnych, 15) Stanisław Banasiński, Tarnów, Wałowa — obligacje Pożyczki Narodowej na kwotę 100 zł., 16) Młodzież szkolna szkoły powszechnej

im Kr. Jadwigi w Tarnowie — 108 zł. 55 gr., 17) Tadeusz Machalski, Dyrektor gimnazjum w Tarnowie — 22 złote zebrane w czasie zebrania imieninowego, 18) Antoni Musiał, Tarnów P. Marii 12 — kwotę 150 zł., 19) Abraham Salz, adwokat w Tarnowie, ul. Brodzińskiego — 10 zł., 20) Jan Czosnyka, Tarnów, ul. Urszulańska 1 — 20 zł. oraz kwit na uiszczone 17 zł. na bon P. O. P., 21) Józef Gelzahler, Tarnów, Wałowa 9 — 100 zł., 22) Robotnicy zatrudnieni w firmie Gelzahler — 30 zł., 23) Gustaw Batist, Tarnów, Lwowska 4 — 100 zł., 24) Herman Plur, Tarnów, Krakowska 11 — kwotę 200 zł., 25) Abraham Torch, Tarnów, Brodzińskiego 16 — 10 zł., 26) Siostry Schmerzwany, Tarnów, Targowa 17 — kwotę 100 zł., 27) Dyrektor Szpitala Powszechnego, Dr. Wilhelm Turschmid, Tarnów — bransoletkę złotą, bransoletkę srebrną, pierścionek złoty z rubinem i srebrny łańcuszek damski, 28) Adam Szymański, uczeń w Tarnowie, ul. Gen. Bema — książeczkę prawniczą P. K. O. na 32 zł., 30) Karolina Klein, Tarnów, Krakowska 20 — 5 sztuk Pożyczki Narodowej na kwotę 500 zł., 31) Powiatowy Związek Pszczelarzy, Tarnów, ul. Ujejskiego — kwit na kwotę 34 zł. za 2 bon P. O. P., 32) Cech Instalatorów Wodnych i Elektrycznych w Tarnowie — kwit na wpłacone 200 zł. za 2 obligacje P. O. P., 33) Jan Klyó, Tarnów, Nadbrzeźna Dolna — złotą monetę 15 rublową (imperial), 34) Eder Hirsch, Tarnów, Wałowa 28 — 3 obligacje Pożyczki Narodowej na kwotę 300 zł., 35) Inż. Balsam Henryk, Tarnów, Matejki 5 — obrączkę ślubną złotą i torbę damską srebrną, 36) Gedalie Bornstein, Tarnów, Folwarczna 6 — 4 kubki srebrne i Iżyceńska srebrna.

**Straże Pożarne powiatu tarnowskiego na F. O. N.** Dnia 30 kwietnia b. r. odbyła się w sali posiedzeń Rady Wydziału Powiatowego odprawa powiatowa Naczelników Rejonowych i Naczelników Ochotniczych Straży Pożarnych.

Otwierając posiedzenie prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Inż. Franciszek Żaba wygłosił do zebranych 39-ciu przedstawicieli straży przemówienie o obecnej sytuacji politycznej, zwracając się z gorącym apelem, by Straże Pożarne powiatu tarnowskiego wzięły jako takie również udział w zbiórce na F. O. N. Na zakończenie swego przemówienia prezes wniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Armii, który zebrani entuzjastycznie podchwycili.

Następnie uchwalono jednomyślnie rezolucję, treścią której zobowiązały się wszystkie Straże złożyć kwoty na ręce Powiatowego Zarządu Oddziału Straży Pożarnych w Tarnowie, która to kwota następnie zostanie przez specjalną delegację złożona na ręce Prezesa Rady Oddziału Powiatowego Związku Straży Pożarnych Pana Starosty jako dar Strażactwa Powiatu Tarnowskiego na F. O. N.

**Ze Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Tarnowie.** W dniu 23 kwietnia br. odbyło się Walne Zgromadzenie Zrzeszenia Powiatowego Związku Pracy Obywat. Kobiet i Oddziału w Tarnowie. Po szczegółowym sprawozdaniu referatów:

1. Wychowania obywatelskiego, 2. Opieki nad matką i dzieckiem, 3. Spraw Wiejskich, 4. Prasowego, 5. Wytwórczości, 6. Kasowo-Finansowego, 7. Klubowo-Gospodarczego i 8. Komisji Rewizyjnej — wybrano przez aklamację: Przewodniczącą p. Marię Rosińską, wiceprzewodniczącymi: Różę Szymbicką i Zofię Kuśnierzową. Członkiniami Zarządu Dyłką Stanisławą, Frączkiewiczową

Janinę, Sadowską Marię, Somnicką Emilię, Skolimowską Julię, Zborowską Stefanię. Zastępczyniami: Giebert-Studnicką Gizelę, Paderewską Janinę, Komisja Rewizyjna: Lewicką Annę, Orzechowską Janinę, Juszczową Janinę. Zastępczyniami Wysocką Bronisławę, Wąsowiczównę Zofię. Kierowniczkami Referatów: Wychowania obywatelskiego Mgr Wilhelmę Rokoszwę, Opieki nad matką i dzieckiem Prez. Marię Brodzińską, Spraw Wiejskich Eleonorę Bardlową, Prasowego Stefanię Dygatówą, Wytwórczości Zofię Machalską.

Walne Zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie subskrybować na pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej kwotę 100 zł z tem, że obligację pożyczki oraz jedną obligację pożyczki konsolidacyjnej na kwotę 50 zł czyli razem na kwotę 150 zł. Walne Zgromadzenie uchwaliło przeznaczyć na F.O.N., ponadto Oddział ZPOK. w Łękawce przesłać kwotę 15 zł z przeznaczeniem na F. O. N., zaś Oddział ZPOK. w Tuchowie zawiadomił, że kwotę 50 zł złożył w Tuchowie na F.O.N.

**Wszyscy Tarnowianie** spotkają się na **Recitalu** artysty-skrzypka **Prof. Zenona Fleischera**, dnia 7 maja o godz. 20 tej w sali K. K. O. przy ul. Wałowej 10. Czysty dochód przeznaczony na F. O. N.

### Z Miela donoszą:

(TK) **Dary na cele rozbudowy lotnictwa polskiego.** Poprzez teren C. O. P. ziemi mieleckiej popłynął gorący apel Komisarza Powiatowego Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej p. inap. szk. Piotra Adamskiego, do serc znanego z ofiarności społeczeństwa mieleckiego, składania złota i srebra na cele rozbudowy lotnictwa, którego Państwowe Zakłady Lotnicze Wytwórni Płatowców Nr 2 w Mielcu są chlubą ziemi mieleckiej.

### OD REDAKCJI.

*Rozpocynamy druk szeregu artykułów, dotyczących Obrony Przeciwlotniczej, których brak dawał się dotkliwie odczuwać. Zadaniem naszym będzie szczegółowe poinformowanie Społeczeństwa jakie czynności należy wykonać, by na wypadek nalożni nieprzypadkowego mieć bronić siebie samego i swoich najbliższych.*

*Jednocześnie otwieramy „Skrzynkę zapytań O. P. L.” i postaramy się wyczerpująco informować naszych P. T. Czytelników o sprawach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.*

## 1) **Obrona Przeciwlotnicza i Przeciwgazowa Ludności.**

Na terenie miasta Tarnowa i okolicy będzie przeprowadzone ćwiczenie z obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. W celu praktycznego przysposobienia ludności, władze zarządzają ćwiczebne pogotowie opl.

W związku z tym ćwiczeniem podaje się do wiadomości publicznej następujące wytyczne:

### **1. Jaki jest cel ćwiczenia oplg?**

Ćwiczenie z obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej jest jednym ze sposobów przygotowania miejscowych władz opl., osób powołanych do służb opl., oraz pozostałych mieszkańców, do tych obowiązków jakie spadną na nich na wypadek ogłoszenia przez władze z chwilą wybuchu wojny, prawdziwego pogotowia opl.

W stosunku do mieszkańców miasta Tarnowa i okolicy ćwiczenie to w szczególności ma na celu:

a) praktyczne zapoznanie wszystkich z zagadnieniem obrony przeciwlotniczej miejscowości oraz z zagadnieniem samoobrony osobistej i zbiorowej mieszkańców, z punktu widzenia jej organizacji.

b) praktyczne nauczanie mieszkańców przeprowadzenia akcji samoobrony osobistej i zbiorowej.

Przeprowadzenie skutecznej obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej jest uzależnione nie tylko

Apel ten nie przebrzmiał bez ośca, między wieloma darami należy zanotować dary pierwszych ofiarodawców, które złożyli w biurze Komisarza Powiatowego P. O. P.:

P. Manaczyński Franciszek, kier. szk. powsz. z Turzyny — austr. złoty krzyż zasługi z 2-ma mieczami, p. Karwacki Józef, mistrz szewaki, inwalida woj. z Rządzanowic — złota obrączka ślubna, p. Hebenstreit Zofia, kier. szk. powsz. żeńskiej im. bł. Kingi z Mielca — srebrne monety austr. 1 szt. 5 kor., 3 szt. 2 kor., 3 szt. 1 kor., p. Rempalski Jan, st. przod. P. P. z Radomyśla Wielkiego — złoty pierścionek z rubinem, p. Janina i Tadeusz Włoskiewiczowie, sekr. gminy z Radomyśla Wielkiego — srebrny zegarek damski i dwie złote obrączki ślubne, p. Woźniak Michał Stanisław, kier. rachuby Kasy Urz. Skarb. z Mielca — złota obrączka ślubna, p. Prioz Bolesław, wł. realn. z Mielca — monety austr. 10 kor. złota i 2 floreny srebrne.

(TK) **Żywy Fundusz Obrony Narodowej.** Organizacja Przyposobienia Wojskowego Kobiet w Mielcu ul. Kościuszki nr 6 tworzy żywy Fundusz Obrony Narodowej, otwierając zaołg kobiet dla przyposobienia do obrony kraju w zespołach własnych Organizacji P. W. K. oraz w zespołach stowarzyszeń współdziałających.

(TK) **Wakacyjny kurs oświatowo teatralny.** Kuratorium zamierza zorganizować w miesiącu lipcu br. 3-4 tygodniowy kurs oświatowo teatralny dla pracowników oświatowych. Kurs odbędzie się w miejscowości klimatycznej i krajoznawczej, by zapewnić uczestnikom możliwość organizowania wycieczek krajoznawczych, korzystania z kąpeli i t. p. Program kursu będzie miał charakter praktyczny i obejmie wykłady i ćwiczenia z zakresu założeń ideowych teatru ludowego, metody pracy w zespole, inscenizacji, reżyserii, tańca ludowego i pieśni ludowej. Jak

od sprawnego jej zorganizowania. Jest to uzależnione także w wysokim stopniu od należytego ustosunkowania się ogółu ludności do tego zagadnienia.

Ponieważ ćwiczenia te są przygotowaniem ludności na wypadek zaistnienia zagrożenia wojną, udział w nich winni brać wszyscy obywatele. Udział ten powinien wyrażać się w chętnym i dokładnym wykonywaniu wszystkich czynności, jakie są nakazane przez władze i organa powołane do spełniania pewnych określonych funkcji w obronie przeciwniczej.

## 2. Jak przedstawia się organizacja obrony przeciwniczej biernej na terenie miasta?

Obroną przeciwniczą na terenie miasta Tarnowa przed skutkami bombardowania, kieruje z ramienia władz wojskowych wiceprezydent miasta, jako komendant opl. miasta. Ma on do pomocy zastępców oraz poszczególnych szefów służb opl.

(Ciąg dalszy nastąpi).

nas informują, że względu na wysoki poziom, na jakim postawione są zespoły teatralne i chóralskie w powiecie mieleckim dzięki nieustraszonej pracy p. instr. o. p. Romana Ochabika i dyrygenta chórów ludowych p. Franciszka Saramy, Obwodowy Inspektorat Szkolny w Mielcu b. licznie obeśle omawiany kurs.

(TK) **Przedwcześnie zgasłej działaczce społecznej.** Miesiąc kwiecień br. przyniósł niepowetowaną stratę dla mieleckiego Twa św. Wincentego a Paulo, Akcji Katolickiej, oraz innych katolickich organizacji. Odeszła bowiem w zaświaty długoletnia działaczka charytatywna — wzór matki śp. **Jadwiga z Obalińskich Kosińska**, odznaczona kilkakrotnie przez władze zaborcze K. K. N., a w Niepodległej Ojczyźnie Złotym Krzyżem Zasługi. Nie dbając o rozgłos — spełniała obowiązki nakazane Jej gorącym uczuciem patriotycznym i katolickim — mając za zasadę hasło: „W religii katolickiej prawda i siła“.

Najwięcej działała w T-wie św. Wincentego a Paulo, którego przewodniczącą była bez przerwy od 1929 r. Z Jej inicjatywy T-wo przeprowadziło w roku objęcia przez Nią przewodnictwa, gruntowny remont Domu Sirot, którego wychowanki mając zapewnione higieniczne warunki życia oraz materialną i moralną opiekę, poznały i pogłębiły pod Jej wskazówkami zasady miłosierdzia chrześcijańskiego. Powstanie nowoczesnego Domu Sirot przy ul. Piłsudskiego XI w Mielcu zawdzięcza T-wo również Zmarłej, gdyż dziesięciolecie Jej pracy jest okresem największego rozwoju tego dzieła miłosierdzia, jako Ochronki dla dziewcząt i młodzieży.

O wysokiej kulturze towarzyskiej i przyjacielskiej uczynności, otoczona zawsze aureolą pogodnego uśmiechu i humoru, zyskiwała sobie serca i dusze nie tylko działwy, lecz i starszych z którymi współpracowała.

Odeszła zasłużona obywatelka-matka działaczka, pozostawiając serdeczny niczym nieutulony żal w sercach przede wszystkim Swego jedynego Syna, dla którego żyła, w sercach członków Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia i pokrewnych organizacji, oraz całego ziemianstwa powiatu mieleckiego.

Pogrzeb śp. Jadwigi Kosińskiej stał się wielką manifestacją społeczeństwa ziemi mieleckiej i sąsiednich powiatów, które odprowadziło Ją w nieprzejrzanym tłumach na miejsce wiecznego spoczynku. Kondukt prowadziła ks. prof. Chrobak z Tarnowa w asystencji 12 księży a wszystkie organizacje, w których pracowała wystąpiły ze sztandarami. Z amby w kościele parafialnym pożegnał Zmarłą ze łzami w oczach żalobnym przemówieniem współtowarzysz pracy charytatywnej ks. dziekan mielecki Nawalny.

## Z Dąbrowy donoszą:

(Sm) **W dniu 23 kwietnia br.** w Lipinach powiatu dąbrowskiego odbyła się piękna uroczystość wręczenia aparatu radiowego szkole powszechnej, ufundowanego przez Policyjny Klub Sportowy w Dąbrowie Tarnowskiej, którego energicznym prezesem jest dąbrowski

Komendant Posterunku P. P. przed. Stanisław Rozmus. W uroczystości tej wzięli udział inspektor szkolny Henryk Zahaczewski, dyrektor szkoły powszechnej w Dąbrowie Tarnowskiej Władysław Tryba, komisarz P.P. Leon Wachów w Dąbrowy i wielka ilość ludności miejscowej. Mieszkańcy gromady Lipiny z wdzięczności samorządnie zrobili między sobą zbiórki i zebraną kwotę 20 zł wręczyli inspektorowi Zahaczewskiemu na zakupno granatnika dla Armii P.

(Sm) W dniu 30 kwietnia br. odbyło się w Dąbrowie T. Walne Zebranie Koła Związku Rezerwistów w Dąbrowie Tarnowskiej, na którym przewodniczył p. starosta powiatowy Henryk Sowiński.

Wybrano nowy Zarząd w skład którego weszli: prezes Mgr Wojciech Passowicz, wiceprezes Adam Robak, sekretarz Rudolf Madej i skarbnik Mieczysław Guzik, oraz referent opieki społecznej Ludwik Wszół.

Ponieważ nowy Zarząd składa się obecnie z osób energicznych i znanych już z działalności na niwie pracy społecznej, należy się spodziewać wielkiego rozwoju powyższej placówki.

(Sm) Na terenie tut. powiatu powstało wiele komitetów obywatelskich sprawdzających, czy wszyscy obywatele spełnili już swój obowiązek w związku z P. O. P.

Obecnie już stwierdzić można, że Pracownicy Państwowi z tut. terenu subskrybowali na pożyczkę około 20.000 zł.

Poza tym stwierdza się bardzo dużo wypadków, gdzie przezwyciężenie Pracownicy Państwowi zadeklarowaną Pożyczkę dźwigną na rzecz dozbudowania Armii.

Z przykrością musi się stwierdzić, że społeczeństwo żydowskie nie należy do docenia P. O. P. i wielu jest takich, którzy skromne tylko kwoty ofiarowali na ten cel, mimo, że bez większego wysiłku mogliby dać więcej.

Ponieważ czas jeszcze zło naprawić, niechaj oporni spieszą do Kas Skarbowych i niech pokażą, że są naprawdę lojalni w stosunku do Państwa Polskiego i że gotowi są oddać wszystko w obronie całości granic Rzeczypospolitej.

(Sm) Mieszkańcy miasta Dąbrowy Tarnowskiej zwracają się za pośrednictwem Redakcji Ziemi Tarnowskiej z petycją do Władz Miejskich w Dąbrowie Tarnowskiej, aby albo zakazały zamiatania ulic, chodników i rynku w czasie dnia, gdyż przy tej czynności tumany kurzu unoszą się w powietrze i poprostu nie dadzą oddychać przechodniom, albo aby nakazały skrapianie ulic, chodników, ulic i rynku przed zamiataniem

## Z Brzeska donoszą:

(WG) Wlejskie Przędownice Zdrowia. Staraniem Zarządów Powiatowych Kół Gospodyń Wiejskich i P. C. K. odbył się w Brzesku na terenie Krakowskiego Okręgu P. C. K. tygodniowy kurs ratownictwa, dla wiejskich przędownic zdrowia. Uroczyste otwarcie kursu odby-

ło się w niedzielę 23 IV br. przy udziale Prezesa Okr. P. C. K. nacz. Żółkiewicza, Starosty powiatowego Mgr Michała Follera, członka Zarządu Głównego P. C. K. Antoniego br. Götza Okocimskiego Zarządu Powiatowego Kół Gospodyń Wiejskich i Okręgowego Tow. Roln. i zaproszonych gości.

Na kursie wykładali miejscowi lekarze oraz instruktorzy i instruktorki z Krakowa. Prócz wykładów z dziedziny ratownictwa i higieny, były wykłady i pokazy O. P. L. G. ze specjalnym uwzględnieniem stosunków wiejskich. Zakończenie kursu odbyło się w niedzielę 30 IV.

(WG) Dar na F. O. N. Dzieci Szkoły Powszechnej Nr 1 w Brzesku złożyły na F. O. N. kwotę zł. 106 70

## Z Żabna donoszą:

(H) Z działalności Koła Poczтового LOPP. Staraniem Koła Poczтового LOPP. w Żabnie k/Tarnowa odbył się dnia 23 kwietnia br. wykład z przeżyciami Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej. Wykład przeprowadził instruktor Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegr. w Krakowie p. Emil Luchter. Wykład cieszył się niebywalem zainteresowaniem, gromadząc około 700 osób. Znamyć należy, że miejscowe Koło Pocztowe LOPP. w Żabnie, kierowane sprężystością przez nacz. p. Stefańskiego pierwsze na terenie miasta Żabna rozpoczęło akcję w kierunku oświatowania tut. ludności o Obronie Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej i ważności tego zagadnienia dla państwa.

(H) Dar na F. O. N. Placówka Poczтового P.W. w Żabnie przekazała P. P. W. Zarządowi Okręgu w Krakowie kwotę 105 zł na F. O. N.

# Saletrowanie kapustowatych

Wczesne kapustowata jak kalarepki, kalafiory, kapusty wszystkich odmian i rodzajów posadzone. Długo czekały majowego deszczu, aż się go doczekały. To też rozpuściły korzenie, rozstawiły liście i chcą jeść, ale to zaraz i dużo, gdyż inaczej skarłęją, zwłasnoscą gdy im się nie poda pokarmu zaraz i to w formie najprzystępniejszej dla strawienia, by mogły podany pokarm przemienić w swe ciało.

Pokarmem na ozole zapotrzebowania roślin kapustowatych wysuwającym się — to salitra wapniowa, która do południa sadzona roślinie już przy dostatecznym zapasie wilgoci w glebie pod wieczór pokaże co umies, tak roślinę szybko wzmocnić potrafi.

Dajemy ją albo na sucho, podsypując po napastrku pod każdy krzaczek kręgiem (byleby nie dotykać lodyżki roślinki, gdyż ją spali!!!) albo w wodzie rozpuszczoną w ilości 3 gr. na litr wody (tyżeczka kawowa). Czynności



te powtórzymy ze trzy razy w odstępach jedynotygodniowych, np. co sobotę lub co poniedziałek, co łatwiej nam będzie zapamiętać. Skutek w oczach.

Aby jednak rośliną mogła więcej pojeść saletry, dodajemy drugiego składnika pokarmowego jakim jest potas w formie kalimagnezji.

Dzieje się tutaj podobnie jak u nas. Saletra to mięso — potas kapusta. Możemy najeść się tych pokarmów osobno, ale przecież każdy to rozumie, iż mięsa z kapustą więcej się zje, aniżeli razem! To samo przy pomieszczeniu obydwu tych nawozów tak na sucho jak i w wodzie. Stosunek właściwy tutaj 2:1 t. j. na 2 łyżki saletry dodamy jedną kalimagnezji i tej mieszaniny w ilościach podanych przy saletrze używać będziemy Nawozów kupiemy za grosze w plonie. Robota dla amatora przyjemną zabawką. Zatem karmić kapusty!

Inż. J. B.

## SPORT.

**Fablok sięga po tytuł mistrza Ligi Okręgowej.** (—) W niedzielę 30 kwietnia i 3 maja odbyły się dalsze spotkania w Krak. Lidze Okręgowej. Przyniosły one znaczne pogorszenie się Tarnovii, na skutek utraty 4 punktów i umocnienia się Fabloku na pozycji lidera. Jeżeli chodzi o szary koniec tabeli sytuacja jest nadal nie wyjaśniona. Do najbardziej zagrożonych klubów zaliczyć należały Koronę, Zwierzyniecki, Makkabi i Grzegorzec.

**Tarnovia — Fablok 0:2 (0:1).** (H) Tarnów 30 kwietnia. Do pauzy utrzymuje się znaczna przewaga Tarnovii, która, zwłaszcza w pierwszych 20 min. nie schodzi z połowy Fabloku, słabo jednak dysponowany strażnik atak nie zaznacza tej przewagi cyfrowo. Pod koniec pierwszej połowy błędne podanie Roika I. do bramkarza wykorzystuje Klimka i zdobywa 1 szą bramkę. Po pauzie więcej z gry ma Fablok, gdyż Tarnovia zdeprymowana utratą bramki gra nerwowo. Na 8 min. przed końcem zdobywa Riosner silnym, lecz dość niespodziewanym strzałem 2 gą bramkę, pieczętując klęskę Tarnovii. Na meczu zderzył się nienotowany w Tarnowie wypadek kontuzji sędziego. Prowadzący zawody p. Wyrobek uderzony piłką w kolano był zmuszony wejść z boiska, tak że ostatnie 18 min. gry zastąpił go p. Zdybalaki z Krakowa. Widzów 1.200.

**Mościce — Krowodrza 2:1 (2:1).** (H) Mościce 30 kwietnia. Zasłużone zwycięstwo Mościc, które należały do najsilniejszych drużyn Ligi Okręgowej. Bramki dla Mościc uzyskali Kozub i Orlik. Sędzia p. Scherer z Krakowa.

**Podgórze — Tarnovia 2:1 (1:1).** (H) Kraków 3 maja. Tarnovia wystąpiła w osłabionym składzie bez Łabudy (nie licząc Klimka i dyskwalifikowanego Donner-

aberga), mimo tego jednak mogła uratować bodaj jeden punkt, gdyby nie samobójcza bramka głągnącego na obrońcę Majki. Bramkę dla Tarnovii uzyskał Kokoszka.

Tabela Mistrz. Krak. Ligi Okręgowej.

	gier	punkt.	sk. br.
1 Fablok	16	28.4	52:20
2 Olza	16	28.9	39:21
3 Krowodrza	16	19.13	31:23
4 Tarnovia	14	16.12	29:21
5 Podgórze	15	16.14	22:17
7 Mościce	15	15.15	32:29
6 Chelmek	15	13.17	29:30
8 Zwierzyniecki	16	12.20	17:32
9 Grzegorzec	14	9.19	20:40
10 Korona	17	8.26	24:41
11 Makkabi	18	7.19	17:38

**Wisła I. B. — Mościce 13 (4:2).** Kraków 3 maja. Jakkolwiek Wisła I. B. wystąpiła w osłabionym składzie nie umniejsza to sukcesu Mościc, które zgrały bardzo ładnie i odniosły zasłużone zwycięstwo.

### Bieg narodowy w Tarnowie.

W biegu narodowym, zorganizowanym w dniu 3 maja przez P. W. i W. F. przy współudziale Podokręgu lekkoatletycznego w Tarnowie wzięło udział 77 zawodników, z czego 85 na 5000 m.: 1) Grabczyński Tadeusz, T. S. Mościce, 18:53.5 min., 2) Więcek Wład. T. S. Mościce 17:03.5 min., 3) Gąciarz Jan Z. S. Pięśna 17:53.5 min., 4) Piechowicz Z. S. Pięśna, 5) Baraszc 16 p. p., 6) Kras, Z. S. Gromnik, 7) Smolarz, 16 p. p., 8) Bocół T. S. Mościce, 9) Motyka 16 p. p., Podgórski Z. S. Pięśna.

3.000 m.: 1) Starostka Stanisław K. P. W. Metal 10:51 min., 2) Wytrwał Bolesław 10:57 min. (jedeny niestow.), 3) Tomaszewicz Jan Z. S. Gromnik 11:30.4 min., 4) Starzec Z. S. Tuchów, 5) Kuta K. S. M. M., 7) Molik K. P. W. Metal, 7) Bizan K. S. M. M., 8) Jacykiewicz K. P. W. Metal, 9) Ryba Z. S. Mościce, 10) Anioł Z. S. Mościce. Wszyscy wyżej wymienieni zawodnicy wzięli udział w biegu okręgowym w Krakowie.

Bezpłodnie po biegu odbyło się rozdawanie nagród, którego dokonał p. ppłk. Kwapiński, wygłaszając do uczestników biegu krótkie przemówienie, w którym podkreślił znaczenie sportu dla rozwoju ciężkiej fizycznej Państwa.

### REPERTUAR KIN.

Marzenie: „Trzech Przyjaciół“ z Robertem Taylor oraz Tygodnik Pata.

Apollo: „Szalony Chłopak“ komedia z Tyrone Power oraz dodatki.

Dom Żołnierza: „Poszukiwany Bohater“ film sensacyjny oraz dodatki.

**Nowy budyń!**  
Proszę go także spróbować,  
jest doskonały!

tylko **28** gr

**Dr. OETKER**  
**KOKOSOWY**  
PROSZEK BUDEMIOWY  
Zawiera 45g

**Dr. OETKER**

**Parcela budowlana** frontowa przy ul. Widoł  
do sprzedania.

Ulica całkowicie uzbrojona,  
Wiadomość w Red. Z. T.

**Wynajmę** większy pokój z kuchnią.

**Do wynajęcia**

- 2 pokoje z kuchnią i przynależnościami 1 p.
- 2 pokoje z kuchnią i przynależnościami parter
- 2 pokoje z kuchnią i przynależnościami parter
- 3 pokoje z kuchnią i przynależnościami III p.
- 2 pokoje z kuchnią i przynależnościami IV p.
- 4 pokoje z kuchnią i przynależnościami IV p.
- 2 pokoje z kuchnią i przynależnościami V p.
- 1 pokój kuchnia umeblowany V p.

Wiadomość w adm. Z. T.

**Prenumerata** w Polsce: roczna 6 zł, półroczna 3 zł, kwartałna 1.50 zł. Prenumeratę prosimy wpłacać na konto

P.K.O. 415.692 lub w Redakcji, drukarnia L. Styrony,  
Pasaż Terleja. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Przy kilkunastu ogłoszeniach bez zmiany tekstu znaczny rabat.

**Jeśli LODY**  
**to tylko**  
**w CUKIERNI**

**„WARSZAWIANKA”**

**specjalność firmy**  
**Melba z ananasem**

**Młoda... mimo**  
**podeszłego wieku**

MOŻE POZOSTAĆ KAŻDA OSOBA  
KTÓRA WYCZERPAŁA SIŁY  
WZMACNIA KRWIOTWÓRCZYM  
i ENERGIOTWÓRCZYM

**WINEM CHINOVO ŻELAZISTYM**  
Z ORZEM

**Magistra KRZYSZTOFORSKIEGO**  
CENA ZA FL. Zł 2 - FL. PODW. Zł 3.50

**LABORATORIUM CHEM-FARM.**  
**Magister KRZYSZTOFORSKI**  
**TARNÓW TOWAROWA**

**Samotny**, dobrze sytnowany poszukuje do samodzielnego prowadzenia domu i kuchni, gospodyni kulturalnej, dobrze poleconej, w wieku około 30 lat. Wyczerpujące poważne zgłoszenia z fotografią prosimy kierować do Admin. Z. T. pod „Małżeństwo niewykłuczone”.

Ceny ogłoszeń: za tekstem — cała strona 120 zł. pół str. 70 zł. ówierz str. 40 zł. 1/2 str. 20 zł. 1/4 str. 10 zł. W tekście 50% drożej, przed tekstem 100% drożej — Za większ milimetrowy za tekstem 95 gr.